

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА
Изм. N 1976-1
дата 25.11.2015

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И
ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА
43-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Г-Н ХАСАН АДЕМОВ

СТ А Н О В И Щ Е

на БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

ОТНОСНО: ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ
НА КОДЕКСА НА ТРУДА, № 554-01-18

УВАЖАЕМИ Г-Н ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Българската търговско-промишлена палата (БТПП) определя като неприемливо предложеното в представения законопроект увеличение на платения годишен отпуск от 20 дни на 25 дни, поради следните съображения:

- На първо място считаме, че с увеличаване на неработните дни в годината няма да се повлияе върху намаление на стреса – последното е записано като цел в мотивите към законопроекта;
- Ефективни мерки за намаляване на стреса (макар да няма утвърден критерий за неговото измерване), който засяга както работещите, така и работодателите, би следвало да се обвързват с корпоративни практики, които са различни според спецификата на работодателите и техните служители, част са от фирмената култура и не се свеждат до императивни норми;
- Намалението на броя на работните дни автоматично лишава икономиката на страната от възможности да се произвежда повече, да

формира траен икономически растеж и съответно да се повишават доходите;

- Икономическото развитие на България не е достигнало до нивото на високоразвитите държави, за да можем да си позволим по-малко да работим. Както е известно от години наред България е на последно място по производителност на труда сред целия Европейски съюз. При шест пъти по-ниска производителност в България (през 2013 година един работещ у нас изработва 5 евро на час, спрямо 32 евро средно за работещите от ЕС) нарастването на броя на неработните дни ще влоши и затвърди още повече неблагоприятните резултати;
- Макар че сме на последно място по производителност, обобщавайки информацията за отпуските от страните в ЕС, виждаме, че при още 13 държави платеният отпуск в общия случай е също колкото в България - 20 работни дни (4 седмици). Това са Белгия, Гърция, Ирландия, Кипър, Латвия, Нидерландия, Полша, Румъния, Словакия, Словения, Унгария, Хърватия и Чешка Република;
- Обикновена сметка за почивните и работните дни показва, че обичайно от 365 дни в годината, повече от една трета от тях - 133 дни са почивни, а 232 са работните дни. Допълнително като се вземе предвид и броя на дните, за които са изплатени обезщетения за временна нетрудоспособност „Общо заболяване”, „Трудова злополука и професионална болест”, „Бременност и раждане” и „Отглеждане на малко дете”, се получава, че средно на едно осигурено лице се падат по 13 дни болнични в годината (36,4 млн. дни са изплатени като болнични при средно осигурени 2,7 млн. души през 2014 година). Така ефективното работно време се намалява средно с още 13 дни до 219 дни в годината;
- За оценка на ефекта върху икономиката разчетите ни показват, че за всеки допълнителен неработен ден в годината, брутният ни вътрешен продукт ще бъде с 393 млн. лв. по-малко или общият сумарен ефект при реализиране на предложението за увеличаване на платения годишен отпуск с 5 дни се равнява на 1,965 млрд. лв. по-нисък брутен вътрешен продукт. Сметките са извършени на база на очаквания БВП за 2015 година от 86 млрд. лв., при 219 дни ефективен фонд работно време;
- Отбелязваме, че съгласно чл. 155 от Кодекса на труда размерът на основния платен годишен отпуск е не по-малко от 20 работни дни, но на практика по решение на работодателя или в различните браншове, където има подписани колективни трудови работещите получават допълнителен платен отпуск (над тези 20 дни).

- Следва да се отчете, че законопроектът се отнася само за служителите по трудово правоотношение, но не и за тези по служебно правоотношение, което според нас задължително ще последва, с оглед изравняване на правата между тях. Въвеждането на правото и за служителите от публичния сектор неминуемо ще доведе до увеличаване на бюджетните разходи;
- Във връзка с предходната бележка, а и по принцип – законопроектът по никакъв начин не дава оценка (дори не предполага!) колко би струвала тази законова промяна за работодателите, което е от особена важност както за всеки законопроект, така и конкретния - най-вече във връзка с изплащането на неизползваните отпуски към деня на прекратяване на трудовото/служебното правоотношение;
- Следва да бъде спазена и законната процедура за обсъждане на законопроекта в НСТС от социалните партньори.

В заключение БТПП счита, че решението за по-дълъг платен отпуск не следва да бъде административно налагано за всички, а трябва да остане по преценка на съответния работодател.

С уважение,

Цветан Симеонов
Председател на УС на БТПП

